

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 : 50 :
Negyedévre 2 : 50 :
Egy órára 1 : — :
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többeszer
hirdetések alkú szerint jutányos áron vételnek fel.

A mi bécsi testvéreink.

Irta: **Kossuth Ferencz.**

Van a bécsieknek egy polgármesterök, nagyszájú ember, erőszakos ember, lármázik, verekedik, szitkozódik; az Isten rossz kedvében teremtette. Ugy hívják ezt a vad svábot: Lueger, mi valami sváb tájszóval annyit tesz, hogy Néző.

Ez a néző néz, de nem lát, mert megvakította a szenvedély; az ő nagy szenvedélye a magyargyűlölet; ő gyűlöli minket, egy kanál vízben megfojtana, ha bírna; ha magyart lát, megdühödik; egy bika semmi hozzá, ha vöröset lát; ilyen ember termelt rá arra, hogy a császári fő- és székváros főpolgármestere legyen. Okosabbat nem is csinálhattak volna, mint őt emelni a polczra, ha azt akarták elérni, hogy mindig szélesebb és mélyebb legyen az az örvény, a mely az osztrák és a magyar érzelmek közt táfond.

Nekünk ez ellen semmi kifogásunk. Bár csupa őrvény vad ember ülhetne a bécsi városi tanácsban; és bár csinálnának olyan botrányokat, hogy a leg-higgadtabb s a leganyamasszonyabb magyarnak is megszakadna hékettüree. Üdvözöljük tehát Luegeret is azon a téren, a melyen szorgos kézzel építgetnek válszfalakat köztünk és Bécs között.

Most a bécsi várostanács elhatározta, hogy nem ismer többé Budapestet, hanem csak Ofen-Pesthet. Erre a czimeres ostóbaságra a budapesti város-tanács

természetesen azt válaszolta, hogyha a városhoz mint Ofen-Pesthez irnak, vissza küldi az iratot.

A bécsi Luegereknek azért jutott eszükbe ez a bölcs elhatározás, mert Magyarországon törvényt hoztak, hogy a magyar községi nevek közül a magyar nevek lesznek ezentúl érvényesek s ezek lesznek a nemzetközi postán beírva. Felébredt a magyar végrevalahára annak tudatára, hogy mégsem járja, hogy például a magyar Gyula-Fehérvár egyszerre még Karlsburg is legyen és Belgrád is legyen.

De ez a természetes elhatározás nincs inyére a nemzetiségi tulzóknak, a kik tele torokkal k i a b á l j á k hogy a magyar elnyomja őket; annyira elnyomja, hogy egy ezred év óta szabadon élnek és viráznak azon a magyar földön, a hová bevándoroltak őseik, mint üzött vadak, oltalmat és kenyeret keresni.

Annyira mennek mérgekben a tulzó nemzetiségiek ezen okszerű ujtás miatt, hogy éppen az említett példára vonatkozólag, a vad oláh, ha Zalatról Gyula-Fehérvárra akar jegyet váltani, semmi áron sem kér jegyet máshová, mint Belgrádra, s ha azt felelik neki, a mi helyes is, hogy ezen kis viczinális vasutállomáson nem adnak Belgrádba, Szerbia fővárosába jegyet, az illető inkább lemond a vasutiutazásról és kocsin, vagy gyalog megy, mintsem hogy Gyula-Fehér-

várt ne úgy említse, hogy Belgrád is rá-álljon arra, hogy másképp kérjen jegyet. E tényt magamnak beszélték el a zalatnai állomáson.

Ilyen szellem lengette át a bécsi várostanácsot is, mikor ők Budapestet erővel Ofen-Pesthnek keresztelték. Meg akarták sérteni vele a magyar törvényt, a magyar érzést, a magyar természetes jogot.

Az a vad ember pedig, a ki az ilyenemű bölcseséget sugalja a bécsieknek, nem veszi el azért császáriának kegyét; bár az ő császára látja, hogy az ilyen viselkedéssel egymás ellen bőszi a vad főpolgármester a közös uralkodó alatt élő nemzeteket.

A hü alattvaló azon dolgozna, hogy jó viszonyt teremtsen a birodalom két állama közt, s a két vezérnemzet közt, a magyar s az osztrak-német közt. De nem! Lueger főpolgármester az ellenkezőn dolgozik, és még sem kergeti el az ő császára e hűtlen alattvalóját, az ő felséges színe elől.

Csak rajta, rajta tehát, szemüveges tobákos, hálósapkás derék osztrak-németek! Bőszüljetekek és bőszitsétekek a magyart! Így lesz jól, ennél nagyobb szolgálatot nem tehettek a magyar függetlenség ügyének.

Ha még sokáig így folytatja Lueger, érdemeket fog szerezni, hogy valami magyar helyen mellszobrot emeljünk neki, majd kiválasztjuk Kutyabagost és ott emelünk neki mellszobrot.

Uti emlékek.

A „Debreczen” eredeti tárczája.

Irta: **Dr. Nagy Zsigmond.**

IV.

Az oraviczai éjszakák rendes hosszúsága felől nincsen semmi közelebbi ismeretem. — Lehet, hogy ott is kiszoktak az emberek magukat aludni, lehet nem. A mi társaságunknak tudom, nem valami sok jutott az éjszakai nyugalomból. Nem még azon tagjainak sem, a kik, mint mi rendkívül kényelmesen voltunk elszállásolva.

Pedig voltak amolyanok is.

Este a vacsoránál megdöbbenve halgattuk, a mint egyik felvidéki kollegánk a helyi rendezőség egyik tagjától dult arczczal kérdezte:

„Hát aztán, kérem, nem kell nekem attól félnem, hogy kirabonak vagy rám törnek?”

A rendező megnyugtatta a rémült kártsát, hogy azon a vidéken 2—300 forint nem pénz az emberek szemében s az ország-szerte laposságokról ismert tanári erszények nem igen csabítják bünre a beörö-hajlamu honfittársakat.

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy az illető kollega nagy felelme onnan eredt, mert egy teljesen különálló kerti pavillonba egy

maga volt beszállásolva. A kapott felvilágosításra azonban észrevehetőleg megnyugodott.

Küöben is a ki ilyen nagyobb szabású kirándulásra szánja el magát, annak otthon kell hagynia finyáságát, érzékenykedését, külön igényeit, mert másként nem élvez semmit, sőt még a mások mulatságát is elrontja.

Az ébresztő reggeli öt órára volt elrendelve. De mi lett volna abból az eltörődött, a tegnapi szörnyű hőségben összefótt és elbágyadt társaságból, ha a gondviselesnek nem volnának meg a maga csodás eszközei?!

A megállapított időben a szűk völgyben összeszűrölő szűk utcza minden épületét velőket hasogató kürtölés rázta meg. A mint ágyamból félalmosan kipattantam, azt hittem az ostromolt Jerikóban vagyok s már vártam a falak összeomlását. Pedig ártatlan dolog volt az egész. Egy m a s i k gyülekezetnek szólt a túlkölés, a mely még mi nálunk is korábban indult hegyi kirándulására.

De azért jó néven vettük a mi városi fülünknek már kisse szokatlan ébresztőt. Az a hasznunk meg volt belőle, hogy még napvilágnál is láttunk egyetmást Oravicza fele oláh, fele német városából s a nappali képe még megkapóbb, csinosabb volt, mint a milyennek az esteli félhomályban véltük.

Az én öcsém l kóháza fölött s ahhoz tartozólag pompás hegy emelkedik s azon terül el az elég jó apolt kert, a melynek lombos

fai alatt költöttük el reggelinket. Onnan kisse feljebb bágva remek kilátás nyílt meg előttünk. Az oraviczai szűk völgyön végig nézve gyönyörű süveg alakú hegyek zártak el e szemhatárt; pompás lombos és fenyves erdőségek üdítő zöld színe mosolygott ránk az ébredő nap tiszta sugárában. Eláttunk egész Marillavölgyig, a melyet ez alkalommal tüzetesen megsejlemlünk időnk kimért volta miatt nem lehetett.

De édes gyönyörűségünkben a vasuti állomás felé robogó fogatok zaja felébresztett s mint Ahasverus a maga örök bolyongásiban mi is éreztük, mekkora kényszerítő erő van ebben a két rövid szóban: t o v á b b, t o v á b b!

Jó negyedórai kocsizásba került, míg az állomásra ki értünk. Itt elhelyezkedtünk tegnap óta ránk váró külön vonatunkba s lehetőleg ki-ki a maga volt szakaszába. Bucsut vettünk oraviczai kedves kollegáinktól, a kiknek ügyszereteteről és irántunk való őszinte vonzódásáról a legkedvezőbb tanúságot teszi az, hogy nekik sikerült egy aránylag kis népeségű, ügyünkért és értünk nem valami nagyon langoló városkában minden jogosult igényt teljesen kielégítőleg gondoskodni rólunk s ott tartózkodásunk néhány óráját személyes barátságuk, udvariasságuk és előzékenységük által igazán kellemes emlékezetűvé tették. Köszönet érte, szives köszönet!

Osztrák vakmerőség.

Örökös gyámoltalanságunk megnövesztette a szomszéd szarvát.

Az összbirodalom Fata-morgánája elhomályosította látókéességét. Határtalan kapzsisága megfosztotta józanságától.

Mert csak vakon és kábult fővel szegezhette szarvát allami önállóságunk még éppen maradt bástyái ellen.

Az osztráknak már nem elég a közös hadügy, a közös külügy, a közös vámügy, a közös bank.

Most szemet vetett azon csekély gazdasági önállóságunkra is, melyet eddig megmenthetünk. Most ezt szeretne szép suttyomban elközösíteni.

Az Alsó-Ausztriai Iparegyesület az osztrák keresk. minisztertől a jövő autonóm-vámtarifa ügyében megkérdeztetven, szakvéleményébe egyúttal a vámügy jövő kezelésére vonatkozó javaslatát is becsémpészte. Ezekben törvényes jogkörrel felruházott vámügyi tudakozó hivatal és vámbíróság megalkotására vonatkozó óhajait terjeszti minisztere elé s nem kevesebbre kéri őt, mint hogy mindezen hatóságok egyöntetű vámgyakorlat kedvéért Ausztria és Magyarországra nézve közösügy legyenek és Bécsben bírnak székhellyel!

Soha ennel naivabb, ennél alattomosabb, ennél vakmerőbb felterjesztés napvilágot nem látott.

S nem találunk elég erélyes szavakat, hogy megdöbbenésünket, megbotránkozásunkat kifejezzük ezen otromba követeléssel szemben.

Hogyan, hát azt hiszik ezek az urak, hogy velünk csak úgy, mint a féle meghódított gyarmatosokkal per sundám-bundám rendelkezhetik egy osztrák miniszter?!

Vagy annyira vakoknak és bargyuknak hisznek becsületünket, hogy féltetik rólunk, miszerint önként fogunk önállóságunk megmentett maradványait lemondani és önként fogjuk fejünket barommódra a közös járom igájába bajtani?

Vagy azt hiszik az osztrák satrapák, hogy nem volt eddig elég keserű tapasztalata e nemzetnek, hogy megtanulhassa, hogy

nincs köszönet abban, a mi közös?!

A mi közös, — annak terhe a mi vállunkat nyomja, annak gyümölcse a szomszéd ölébe hull. A mi közös, annak paritását eddig sem törvény el nem ismerte, sem a gyakorlat nem igazolta.

Önállóságunk roncsait tehát mezevédjük az utolsó lehetőségig s azokat sem egy tál lencsésért, sem Ausztria összes kincséért alkuba nem bocsátjuk!

S hogy tényleg azon kevés önállóság elkobzásáról van szó, melylyel a közös vámügy kezelésében mostanság bírnak, ennek beigazolására közöljük itt a felterjesztés idevonatkozó részét.

Mindenekelőtt a mostani sérelmes állapotok javítására a következő vámügyi organizációt ajánlja az Alsó-Ausztriai Iparegyesület:

A pénzügyminiszterium kebelében fennálló vámosztályból szervezzék önálló vámügyi főigazgatóságot. Egyes koronaországok, vagy több kisebb, egyúttal egy-egy vámigazgatóság alá helyeztessék, melyek mindannyian a főigazgatóság alá tartozzanak. S miután még ugyanevett váminstrukturori állások szervezését javasolja, következőleg végzi be felterjesztésének eme részét:

Hogy Ausztriában és Magyarországon különböző vámgyakorlat lábra ne kaphasson, vámügyi ügyekre közös legfőbb központi hivatal létesítessék.

Azután törvényes jogkörrel felruházott vámügyi tudakozó hivatal felállítását sürgeti s szó szerint így folytatja:

Enek székhelyét természetesen Bécsbe kellene tenni, az levén a forgalom középontja, de meg azért is, mert itt minden szakmában a megfelelő szakértők találhatók. S végre következőleg végzi be nevezetes elaboratát:

Ezen hivatal szervezésére vonatkozólag, a legelső vámhivatalhoz volna csatolandó. Ezen törvényes jogkörrel felruházott tudakozó hivatalnak is a monarchia két általa részére közös intézménynek kellene lennie!

Mi feltesszük az osztrák keresk. minisz-

ter józanságáról, hogy nem fog ezen alávaló támadás eszközevé válni. De ha csatlakoznánk feltevésünkben, úgy hát csak jöjjön a miniszter ur. Oly közziklából épült bástyát fog maga előtt találni, melybe majd beletörök az alsó ausztriai szarv!

L. P.

A pekingi mészárlás.

Megszűnt a remény, hogy az európai követek, a védelmükre rendelt csapatok s a kínai fővárosban maradt idegenek közül valaki életben maradt.

Ha csak könyörületből valamely kínai egy-két európaít el nem rejtett, vagy Tuán herceg meg nem kegyelmezett egy párnak. Ezeknek is csak azért hogy tanuja és hirmondója legyen a nagy vérfürdőnek és hogy minden európaít eljessen e bizonyágtétellel attól, hogy Kinába jönni merészeljen. Egyebéket mindnyájan elveszték, 6—800 ember, angol, amerikai, orosz, francia, német, orosz, cseh, belga, spanyol és japán férfiak, asszonyok és gyermekek.

Nem egyszerre, hanem a mi szörnyűbb, folytonos élet-halál rettegéssel s apránként ölték meg őket napról-napra a kínaiak: először a német követet jun. 18-án, aztán csatázva, a kiket érték, midőn egyik európai házat a másik után felgyújtottak és elfoglaltak. Végül jul 6-án összlódózték az angol követseg falkerítését, az európaiak utolsó menedékvárát ágyukkal s az elcsüggedt, kitéhezett, lövészerből kifogyott idegeneket fölkoncolták. Ezt a tényt jelentik a sahangjai konzulok hivatalosan Londonba és Washingtonba s a kormányok nem kételkednek többé valóságában. A kínai alkirályok hazudozása fogás volt csak.

Siessetek! ez volt az utolsó üzenet két héttel ezelőtt Pekingből, melyet sir Hart Róbert, ki több mint 30 esztendő óta a vámhivatalok angol főnöke, megbízható futárjával juttatott Tiencinbe. De nem bírtak sietni, mert Seymour elrontotta az első expedíció dolgot. Az első támadás hír szerint jun. 20-án volt, egy második mészárlás jun. 27-én, ezt követte

A vonat egy hosszú, éles szipolás után megindult. Pár percz múlva a völgykatlanban meghúzódó Oraviczából nem láttunk semmit s ereszkedtünk lefelé, vissza Jaszenoaig, s onnan tovább, lejjebb s kilencz óra táján elértük Bázia-ra, hogy atszálunk a már ott várakozó hatalmas hajóra.

Utunknak valamennyi gyönyörű szakasza között ez az alduai kirándulás volt, zordon fenségeben a legcsodálatosra méltóbb.

Nem csak szemünket bővölte el a felséges látvány, a melynek d. e. 9 óratól d. u. 5 óráig áhítatos csodálói voltunk, hanem lelkünk egész teljességét igénybe vette, leírhatatlan gerjedelmeket ebresztett szívémben.

Ot hőmpolygott előttünk a királyi Duna széles medrében, a melynek tulsó partjaig alig ér át a tekintet. De a mint átér, megdöbbenve röppen vissza, mert az a föld már nem a miek; id-igen ország területe. Hát ennek a mi szeretett hazánknak, a melyet mi végtelennek képzeltünk, a melyet minden ország közt legelsőnek, lehatalmasabbnak, legszabadabbnak, legműveltebbnek, legboldogabbnak szeretnénk tudni, s hogy az is legyen arra szenteljük életünk minden munkásságát, agyunk minden képességet, szívémben minden melegséget! hát ennek a mi szeretett hazánknak ily váratlan és hirtelen fogy el áldott földje talpaitk alól?!

Itt lebegünk hajónk fedélzetén nemcsak ég és föld, hanem a lét és nem lét, az envim tied, a haza és a külföld határai között. Nem mondhatjuk már, hogy itthon vagyunk, bár még nem vagyunk külföldön. Balfelől a szeretett haza, melyről önámítással azt hirdetjük, hogy az önálló, független, semmi más országnak alá nem vetett birodalom (pedig öncél s önzéltetés nélkül idegen érdekek s idegen akarat kényének hódol); jobbról pedig a lenézett, a kicsinyelt Szerbia, amelynek azonban

szabadsága teljes, függetlenség csorbitatlan, nemzeti élete egységes, céljaival és eszközeivel egyes e g y e d ü l ő maga rendelkezik. Azután eszünkbe jut a rengeteg sok történelmi vonatkozás.

Hisz nincsen itt már sem egyik, sem másik parton egy talpalatnyi föld sem, a melyet magyar ver ne áztatott volna, a mikor századokon át vivta a kereszt viadalát a felhold rémes hatalmával.

Hajónk remeg, modern alkotmány, a Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénnytársaság tulajdona, az újpesti Schönichen-Hartman féle, ma «Danubius» néven egyesült hajógyár készítménye, tehát a magyar ipar alkotása. A személyzet a kapitánytól az utolsó hajós írásig szintén teljesen magyar. Ez is mutatja, hogy nincsen az emberi foglalkozásnak sem szellemi, sem realis téren egyetlenegy olyan ága sem, a melyen a magyar faj kitűnően be ne válna s meg ne állana helyét. És ebben van legfőbb biztosítéka fenmaradásának, legnagyobb jogosultsága annak a vezető szerepének, a melyet hazánk sok nemzetisége között ezer év óta betölt s mindenha betölteni fog, a mig faja jellegében el nem kore-osul, a mig «m a g y a r l e l k é t» szenytelenül megőrzi.

Ezen az alduai kiránduláson egyik legnagyobb sikerünk az volt, hogy a rendezőségnek szerencsén meggyerme Hoszpótzky Alajos kereskedelemügyi miniszteri osztálytanácsos urat arra, hogy kirándulásunkat személyesen vezesse. Ő, a ki a vaskapu szabályzási munkalatait is elejétől végig vezette, ismert ott minden követ, minden talpalatnyi földet s barkitól s bármily tárgyban hozzáintézt kérdésre a legkészségesebben adott kimerítő választ. Így kirándulásunk nemcsak a természet adta mély benyomásokban, hanem hasznos tanulságában is igen gazdag volt.

Feltűnt nekem mindjárt a hajóra lép-tünkkor, hogy a hatalmas nemzeti színű zászló alatt, a mely vigan lengett az eleven szélben, egy másik > alakú fehér lobogó volt, közepében kék körlappal Erről azt a felvilágosítást kaptam, hogy az a finanszoknak szól s azt jelenti, hogy hajónk beföldi kikötőből indul s külföldi kikötő érintése nélkül beföldi kikötőbe igyekszik, így majd Orsován nem leszünk vámvizsgálatnak alávetve. Ilyen és sok más debreczeni ember előtt (a kinek nem minden nap van alkalm a gőzhajóra ülni) érdekes és ösmeretlen dologra nyertünk tőle mindig barátságos és könnyen érthető felvilágosítást.

A hajó sipja hosszú, vontatott, mely hangu jelt adott az indulásra. A hajókötölköt eloldták, a hajópadiót bevonták, a kapukorlátokat elzárták s az óriási uszópalota megmozdult.

De megmozdult vele együtt szívémben mélyen is valami; valami, a minek nem tudnék hirtelen nevet adni, valami édes-bus érzet, a honszerelem örök-égő tűzének a helyzet ihlete által lángra lobbantott parányi sziporkája, de a mely elég volt arra, hogy egész meghatott társaságunkat tűzbe borítsa. A mi mindig kezdeményező külön kis énekkarunk rágyújtott az «Isten áldd meg a magyart!» fenséges dallamára s egy pillanat alatt velünk együtt futta, átszelleműt arcczal, levett kalappal az egész társaság:

... Hozz rá vig esztendő!
Megbűnhötte már e nép
A multat s jövődöt!

Ó, hogy ha cselekvésünkbe is át tudnók önteni azt a lelkesedést, mely érzelmünkben lángol, gyujt, éget, ki állhatna ellent a magyar nemzet fenséges hatalmának!?

Az ár irányában haladván gőzöcskünk

jul. 1-én a 3 megmaradt követség ostroma; ezt még visszaverték az európaiak. Az utolsó roham jul. 6-án volt. Csak később fogjuk megtudni a teljes valót.

Ezekre a gyilkolásokra következnek a lázadás terjedése az oroszok által megszált Manbustartományban, a németek által igényelt Santung alkirályságban, sőt Sanghájban is, a Jangce folyó torkolatánál fekvő fő kikötőhely körül. Az európaiak mindenhol menekülnek a tengerpartra.

A harctéren megszállva tartják még Tien-tencint, a millió várost a pekingi uton. Innen is a polgári idegenek telepeiket elhagyva a hajókra menekültek és csak a katonaság maradt az európai városrészen, folytonos harcban a támadó kínai csapatokkal. A vasút a táviró el van vágva s hogy a sereg ne kapasson élelmi és lőszerrel a víziúton sem, a Pajhó folyót más mederbe vezették.

Ez a helyzet a legkomolyabb háborúra készíti a hatalmakat. Európa visszhangzik a fegyverek zajától s a Kinába induló hajók és csapatok bucsuzásától.

Az angol hajóraj fiumében.

Az angol hajóraj látogatást tesz ami tengerpartunkon. Előbb meglátogatta az osztrákokat, most meglátogatta minket, magyarokat. Senki se tudja, senki se érti, mi célja a látogatásnak; bonnan ered ez.

A dolog egyszerű. Nincs mellette semmiféle komplikáció. A mi rozoga hajórajunk a múlt esztendőben az angolok vendége volt Malta szigetén. Ezt a látogatást viszonyozza most az angol flotta. Viszonyozta Triesztben az osztrákoknak, s viszonyozza Fiumében a magyaroknak, hogy dokumentálja a dualizmust. Meglátogatta Ausztriát, és meglátogatta Magyarországot.

Előzeteként ez mi irányunkban, s megítéssel. Figyelem az angol nemzet részéről, amit nem szabad könnyen elfelednünk. — Olyan dokumentációja a dualizmusnak, a milyennel a hivatalos Ausztria részéről sohsem találkozánk.

gyorsan siklottunk lefelé a Duna csendes tükörében mély barázdá: vágva. Nem sokára elértek Moldova-szigetét, a melynek jobb partja mellett szaladtunk el. A sziget teljesen lakatlan, pedig jókora területű, megérne egy pár község rajta. Valószínűleg a Duna szokta magas vízállásakor háborgatni, azért nem mer az ember rajta állandó tanyát ütni. A mint a sziget alján a Duna két ága újra egyesül, ott éri el a hatalmas folyó legnagyobb szélességét mint mondják 2100 méternyi.

De nem sokára ezután kezdődik a vidék tulajdonképpen érdekessége. A Duna kőközepén emelkedik az u. n. Babakáj szikla, most, magas vízállás mellett is 25—30 méter magasságba nyúló kopár szirt, a melynek tövében azonban a lenyészlet mégis csak tért foglal már, mert fűtős fűzfabokrok hajlóságával játszadozott a fodrozódó hullám.

A hajós babona szerint mindenkinek, a elsőszőr megy el e mellett a szikla mellett, ha azt akarja, hogy szerencsés legyen utjában, meg kell a sziklát keresztelnie, de természetesen nem vízzel, a miben bő része van, hanem gyöngyöző borral, vagy habzó söritállal. Ennek a babonának a mi társaságunk is eleget tett; bár — mondanom sem kell, — hogy a keresztelés ürügye alatt rendelt sörből minél kevesebb jutott az igen tisztelt B a b a k á j (magyarul vénasszony-t tesz) nagyságának és sokkal több saját belső részünknek.

És itt egyszerre két vár öltött szemünkbe, a mint egymással farkasszemet néztek. Farkasszemet egykor, most mind a ketten az elmulás óók álmát alusszák már. — A jobb (szerb) parton Galambóc vára, Zsigmond király és Rozgonyi Cicelle egykori románjának színtere; vele szemben pedig egy előre szökő hegygerinczen a Zsigmond király építette Lászlóvára.

Persze hogy mindnyájunknak eszünkbe

Fiume, július 14.

A hajóraj megérkezése iránt nagy volt az érdeklődés. Reggel már meglátzott, hogy a magyar kikötő város nagy ünnepségre készül. A kikötőben horgonyzó hajók felvonták zászlóikat, a házakat pedig féllobogózták nemzeti színű és a város színeit viselő zászlókkal. Készen állt a Schwarcz—Gregersen-vallalat két kis gőzöse, mely a bárkákat kivontatta a tengerre a flotta közelébe.

A város a legnagyobb érdeklődést tanúsítja az ünnepség iránt, méltó módon akarja fogadni az angol hajórajt. A városháza előtti Caprice-téren ebből az alkalomból órházat állítottak föl, melyben egy tiszt vezetése alatt állandó őrség lesz, hogy teljes katonai tisztelgéssel üdvözölje a városházára jövő angol tiszteket. A kormányzó a'áir-ával a délelőtti órákban plakátokat ragasztottak ki, mely felszólítja a polgárságot, hogy fogadja rokonszenvesen az angol tengerészeket, kik rövid időn belül másodszer tisztelik meglátogatásukkal Fiumét.

Világvárosias külsőt öltött délfele a korzó és az Adamich-tér. Fel kettőkor harsogó zeneszóval vonult ki az Adamich-mólóra a 96-ik ezred egyik százada nagy tömegtől kísérvé. Utánuk díszbe öltözött városi rendőrök mentek. A század a rekkenő hőségben foglalt állást a közönséggel együtt, mely sűrű sorokban lepte el a Riva-Szapáryt. Türelmesen vártak a flotta megérkezését, míg az ablakok megteltek kíváncsi fejekkel és egész útege a nagy látásoveknak szegződött a nyílt tengerre. Fél 3 óra fele a Fara-ina-csatornába feltűnt az első gőzös és pár perc múlva kibontakozott az egész flotta. Óriási félkörben haladtak a kikötő felé, a melyek úgy tűntek fel, mint impozáns uszváarak, a melyek perczről-perczre növekedtek.

Az egész flotta a móló mentén csaknem egészen elterjeszkedve, foglal helyet. A mint az elhelyezkedés megtörtént, megdörögött egy ágyú az Admiral gőzösn és egymásután 21-szer üdvözölte érczorkával a magyar kikötővárat. Nagy mozgás támadt a mólókon és a magyar tengerparton, az üzletekből és az óvárosból pedig újabb emberáradat tödült az Adamich-móló elé.

jutott Rozgonyi Cicelle, meg az ő Muczi paripája, meg tengerzöld ruhaja, sőt a körülöttünk mosolyogva viruló hőgyek szemében ott villogtak azok a nyilak is, a melyek hajdan Zsigmond királyt szíven találták.

Lászlóvára alatt kezdődik nagy Széchenynek egyik legfelségesebb alkotása, a Turn-Szevering húzó Széchenyi út, a melynek hogy honvédelmi szempontból mekkora a jelentősége, igazolja a nagy Traján császár, a kinek a tuisó parton elvonuló nagyszerű utjából egyes részek még most is megvannak s a sziklába vésett Traján-tábla betűi még a hajórol is kivehető állapotban vannak.

Lászlóvárú alatt a Duna egyszerre összeszorul. A parton óriás hegyek emelkednek s az imént még elég széles kihatást élvező szem szinte megütődik a börtönszerű szoroson a melynek két partján a hegyek csakhogy össze nem érnek.

Elnémult a zaj, el a nóta. Mindenki ahiattal nezi a zordon fenségu látványt, s magáról megfeledkezve, teljesen a vidék bűvös hatása alá adja magát.

En már Európának majd minden turisztikailag érdekes részét bejártam. Voltam Helvétia hótakart tetőin, voltam a Rajna bűvös szépségű vidékén, bejártam a tengert s élveztem hazám minden vidékének természeti szépségét, és bájosabbat, derültebbet láttam ugyan de ilyen felséges, einémítő és megalázó hatású tájképet soha sehol nem szemléltem.

Pedig ez még csak a bevezetés volt. Drenkovánál újra kibővült a Duna medencéje, de csak azért, hogy még jobban összeszoruljon a Greben sziklacsucánál. Itt alkalmunk volt megbámulni a magyar technikai tudomány csodás alkotó képességét. A hatalmas Greben hegyfokot, a mely mintegy keresztben elébe fektűt a Duna folyásának, tejetől tövéig levágták és tövéből a hajózó-

A mint az utolsó ágyulövös elhangzott a Ramilliesről, megszólalt a tengerészeti akadémi előtt felállított ágyúteg, hasonlóképen 21 lövéssel üdvözölvén Anglia hajóraját. Körülbelül 10 pencz múlva leeresztették a vashidakat a gőzösök oldalán a tengernagyi csónakra, melyben 12 matröz evezett, mire leszállott lord Charles Bere ford kísérvé két szárnysegéde által. A karsu elegáns csónak gyorsan szelte a hullámokat és alig negyedóra alatt beérkezett az Adamich-mólóhoz. Abban a perczen mikor a hófehér egyenruhában öltözött tengernagy kitette a lábát a szárazföldre, megszólalt a katonai zenekar, rázendítvén a Good save the Queen. Az óriási tömeg evviva és éljen riadallal köszöntötte a világhatalmasabb nemzetének képviselőit. A mólón a diszszázad előtt várak az ellentengernagyt Dragonyi Alfonz tábornok, Sauches de la Cerda ezredes, Mogyoróssy alezredes, Pihal órnagy és az ellentengernagy mellé diszszolgálatra kirendelt Vittorie Michielli sorshajóhagnagy és Heiler főhadnagy. A századok parancsooka Kaplony kapitány volt. Megjelentek azonkívül a révhatóság kiküldöttjei is valamennyien teljes díszben. Miután a századparancsnok megte a szokásos jelentést, lord Charles Beresford melegen kezet szorított a fogadtatására megjelent főtisztékkel s előlépett a diszszázad előtt, mely meghajotta zászlaját. A kölcsönös üdvözlés után az ellentengernagy és kísérvé kocsiba szállt és fehajtatott a hormányzói palotába. A kormányzói palotában gróf Szapáry László melegen üdvözölte a flota parancsookot a ki nagy elismeréssel és köszönettel nyilatkozott fogadtatásáról. Rövid időzés után lord Beresford ismét kocsiba szállt és meglátogatta a hatóságokat. Ót óra tájban a parancsnok visszatért a Ramillies vezérhajóra, a hol nemsokára megjelent egy díszcsónakon gróf Szapáry László, hogy a látogatást viszonyozza.

Holnap érdekes látványt fog nyujtani a közönségnek a Giardinóban rendezendő népünnepély, a melyen a flotta ezer közlegénye és a város közönsége a kormányzó vendége lesz. 5000 személyt fognak ott meglátogatni. Este fényes tűzijáték lesz. Beresford nagysza-

csatornának gigási munkával gátfalat építettek s ekeppen azt a nagy vízesést, a mely a szabályozás előtt egyik legnagyobb réme volt a hajónepek és legrettenetesebb akadálya a közlekedésnek, kívül szorították a járt Duna medencéjén s bár felséges, csodálni való természeti szépsége még mindig megmaradt, de veszedelme már örökre megszűnt.

De még ez sem a legszebbik része az Al-Dunának. A legszebb a kazánoszoros, a mely Tiszoviczán alól, Baziaától körülbelül 10 km.-nyire kezdődik és 9 km. hosszú. Az éggel ölelkező hegyek itt a Dunát annyira összeszorítják, hogy szélessége, a mely a Moldova sziget alján még kétezerszáz méter, a kabanban sehol sem haladja meg a 200 mondd kétszáz métert, sőt egy helyütt csupán 152 méter. E mellett ez a szűk meder is egyre kanyarog. Hajónk mintha egy parányi tengerszemen lebegne, mindenfelől óriási hegyek vesznek bennünket körül.

Mikor arra a pontra jutottunk, a hol a két átellenes part legközelebb ér egymáshoz, nemcsak a vidék szorult össze körülünk, hanem szívünk is elszorult. Éreztük, hogy tágitani kell rajta, mert tovább azt ki nem bírjuk. S ekkor egyszerre újra a dal szárnyaira keltünk s mint egy ember zugtuk el a magyar ember örök imádságát: »H a z á d n a k r e n d ü l e t l e n ü l l e ! « A körülöttünk meredező sziklafalak bámulva zugták vissza az előttük ismeretlen, de őket is elragadó felséges szavakat:

»A nagy világon e kívül,
Nincsen számodra hely,
Áldjon vagy verjen sors keze
Itt elned, halnod kell! «
Vége köv.

básu yachtversenyt tervez, amelyben a környékbeli yachttulajdonosok is vennének részt, A verseny több jutalommal lesz egybekötve; a melyeket Beresford ellentengernagy tőz ki a győzők részére.

A következő napok programját következőképen állapították meg véglegesen: Vasárnap délután a legénység számára népünnepe lesz a Gardino publicóban. Este 8 órákor ebéd a kormányzóknál.

Hétfőn délután kirándulás a tengerparton a Pannonia hajóval. Este ebéd az angol ellenengernagynál.

Kedden lunch az angol konzulnál Abbáziában. Délután regatta. Este 10 órákor estély a kormányzóknál.

Szerdán délután fogadás és bál a Ramillies hadihajón.

Csütörtökön az angol flotta ünnepies bucuja.

A Magyar Tengerpart ma angol nyelvű külön számot adott ki, a melynek vezércikkében lelkes hangon üdvözlö az angol flottát és kifejezi a magyar nemzet rokonszenvét az angol nemzet iránt. A külön kiadásból több ezer példányt osztottak szét a hajókon. Az angol tiszteket rendkívül kellemesen lepte meg ez a figyelem, a melyről többen rögtön táviratilag adtak hírt Londonba.

A Debreczeni Kerékpáros Egyesület versenye.

A f. hó 8-áról, a rossz idő miatt elmaradt versenyét tenap tartotta meg a D. K. Egyesület.

Daczára a nagy hőségnek, igen szép számu közönség gyűlt össze az egylet Margit-fürdői pályáján.

A verseny, eltekintve pár bukástól, minden nagyobb baj nélkül folyt le.

A versenybizottság következőképen alakult meg:

Versenybizottság:

Versenybíró: Dobieczki Sándor.

Czélbírók: Ferencz József braganzai hg., Szartory Rezső ezredes, dandárparancsnok, Széll Farkas táblai t. elnök, dr. Benedek János.

Pályabírók: Bayer Ferencz ker. akad. igazgató ur. Überschwinger Rezső cs. és kir. hadnagy ur, és az egyleti tagok közzül: Berzói Vincze, Dézsi Lajos, Faragó Ernő, Dr. Freund Jenő, Dr. Glück József, Gebauer Károly, Kontsek Géza, László Albert, Mattyasófszky Andor, Pogány Armin, Rédl Szigfried urak.

Versenyrendezők: Burger Izsó, Lehmann Gusztáv urak.

Indítók: Rott János, Des Combes Henrik urak.

Időmérő: Kreutzer Balázs ur.

Körjelzők: Thieszen Arthur, Irsai Miklos urak.

Körszámlálók: Voczacsek Ignác, Kálmánchey Kálmán urak.

Versenytitkárok: Dr. Vásárhelyi Zoltán, Kálmánchey Zoltán urak.

Orvos: Dr. Hütter Károly.

Pénztárnokok: Tikos József, Szilágyi Imre és Molnár Ferencz urak.

A verseny lefolyása a következő volt:

I. Megnyitó verseny. Indultak: Hajnal Rezső, Leska Ferencz, Kövessy Rezső, Barna Tibor, Ehrenreich Jenő, Püspöki Sándor.

Beérkezett

elsőnek Püspöki Sándor (Szathm. K. E.)

másodiknak Kövessy Rezső, (D. K. E.),

harmadiknak Barna Tibor (N. V. K. E.)

II. Vendégek versenye. Indultak: Veres József, Ehrenreich Jenő, Barna Tibor, Weisz Bertalan, Püspöky Sándor.

Beérkezett:

elsőnek Barna Tibor, másodiknak Püspöki Sándor, harmadiknak Ehrenreich Jenő.

III. Főverseny. (Táv. 5000 méter, 15 kör.)

Indultak: Leska Ferencz, Püspöky Sándor, Barna Tibor, Léhmán Gusztáv, Ehrenreich Jenő, Kövessy József.

Beérkezett

elsőnek: Léhmán Gusztáv, másodiknak: Püspöky Sándor;

harmadiknak: Ehrenreich Jenő.

A vezető díjat vitte: Kövessy Rezső.

IV. Seínorok versenye. Indultak: Vági Izsó, Veress József, Thieszen Arthur.

Beérkezett

elsőnek: Veress József, másodiknak: Vági Izsó.

V. Juniorok versenye. Indultak: Budaházy Dezső, ifj. Varga Lajos, Hajnal Arthur.

Beérkezett

elsőnek: Budaházy Dezső, másodiknak: Hajnal Arthur.

VI. Hölgyek díjversenye. Indultak: Rott János, Leska Ferencz, Kövessy Rezső, Ehrenreich Jenő, ifj. Léhmán Gusztáv, Püspöky Sándor.

Beérkezett

elsőnek: Rott János,

VII. Versenygyalogfutó és kerékpáros között. A távolság e versenyenél 100 méter. A gyalogosok győztek e versenyben, a mi annak tulajdonítható, hogy ily rövid pályán a kerékpáros jóformán el sem indulhat teljes erővel azalatt míg a gyalogos a pálya jórésztét már megteszi. A díjat különben, mint legjobb futó Keres Zoltán vitte el.

Érdekes volt a műkerékpározás és kerékpáros poló is. Ez utóbbiban Léhmán Gusztáv, Bekésy Géza és Varga Lajos küzdöttek, Rott János, Budaházy Dezső és Vlád Gusztáv ellen. Győztesek az előbbieket voltak.

A veszélyes játéknál kiváló ügyességet tanúsított Bekésy Géza, kinek legnagyobb része volt az ellenfél legyőzésében.

HIREK.

SZABADBAN.

Bent az emberi tömkelegben,
Nem hívnak engem senkinek sem,
De ha a várost is messze hagytam:
A többi az én kirodalmam,

Itt én vagyok ur a határba,
Itt az enyém, a mi csak drága.
Mind-mind, ez a fény, ez az illat,
Ez a csend, mi álmokba ringat!

Itt a madarak ha meglátnak,
Mind egyenest nekem nótáznak.
A vadvirágok hajladozva,
Kérezkednek a kalapomra.

S itt, itt vár engemet sovárgva,
Titkos, édes találkozásra,
A magány, az én tündérlányom,
Legelső, heghűbb ideáalom.

S tavol a világ zajától itt,
Lágyan a szívemhez fonódik.
Lágyan a szívemhez fonódik,
Szívemmel hosszan sugdosodik!...

De hogy miről? mért rimeljem ki?
— A dalt ma úgy sem érte senki;
S a szent természet, zengjek bármii,
Ma csak termő holdakba' számít!

Oh de nekem, természet, szép vagy,
Mit bánom én, akárkié vagy.
Míg lelked egy az én lelkemmel.
Enyém vagy ezer szépsgeéddel!

Szabolcska Mihály.

* **Jekelfalussy — honvédparancsnoki adlátus.** Tömeges nyugdíjazásokról veszünk hírt, melyek legközelebb a honvédség körében fognak végbemenni. Az új honvédparancsnoki adlátus Jekelfalussy Lajos altábornagy lesz, ki hosszabb ideig volt Debreczenben mint dandárparancsnok átlomáson. A változásokról a következő tudósítást vettük:

A honvédparancsnoksági adlátus Bolla Kálmán altábornagy nyugdíjazása most már befejezett dolog s a nyugdíjazás még az őszi előléptetések előtt meg fog történni. Bolla altábornagy a jövő hónap elejétől már hosszabb szabadságra megy s többé nem is tér vissza a főparancsnoksághoz. Helyét, a mint Budapestről írják, Jekelfalussy Lajos altábornagy, a közös hadügyminiszterium osztályfőnöke fogja elfoglalni. Jekelfalussy altábornagnak honvédparancsnoki adlátussá leendő kinevezése még a delegáció alkalmával ment határozatba, a mikor Jekelfalussy József főberczegnél is több ízben volt kihallgatáson.

Az utóbbi idősebb a magasabb rangu honvéd törzstisztek között is tümegek nyugdíjazások történtek. Nyugdíjaztak öt ezredes és 7 alezredes meg néhány őrnagyot. Ezek helyét az ezred és zászlóaljparancsnoki állásokban a közös hadseregtől áthelyezett törzstisztekkel és századokkal öltötték be. Ezek a tömeges nyugdíjazások amaz elvi megállapodás alapján történtek, hogy ezredesi és ennél magasabb parancsnoki állásokra csakis oly tisztek nevezhetők ki, — a kik hadi iskolát végeztek.

Az őszi gyakorlatok után ismét tömeges nyugdíjazások várhatók a honvédségnél, hogy az időközben áthelyezett magasabb rangu közös hadseregbeli tisztek helyet csináljanak. A csendőrség vezetésében is változások vannak készülöben. Most már mint befejezett tenyt említik, hogy a honvédelmi miniszterium XVI. ügyosztályának vezetője, Reinle Gábor csendőrezredes e szolgálati alkalmazása alul már fel van mentve es addig is, míg nyugdíjazása iránt való kérvénye elintézését nyer, szabadságot lát.

Ugyancsak befejezett dolog a csendőrség helyettes felügyelőjének, Steiner György tábornoknak a nyugdíjazása is. Steiner már hosszabb idő óta szabadságon van. A csendőrségi ügyosztály új vezetőjének, valamint az új csendőrfelügyelő helyettesének kinevezésével fog eldőlni a mostani csendőrségi felügyelő, Jablanczy Sándor altábornagnak az ügye is, aki, mint már említettük, a magyar királyi testőrség kapitányává van kizemelve, A csendőrségi felügyelő-helyettes a honvédség tábornokai közül fogják kinevezni, a ki aztán utódja lesz a mostani felügyelőnek.

* **Ritkul a régi gárda.** Közéletünknek egy közbecsülésben állott osztrákját kísértünk tegnap örök nyugalomra. Kovács Imre, volt 1848-49-ki honvédhuzár főhadnagy, nyugalmazott uradalmi főtiszt meghalt 72 éves korában hosszas betegség után. A megboldogult 40 éven át volt Károlyi Alajos gróf uradalmi főtisztje s mint a mágócsi gazdaság intézője vonult nyugalomba a 60-es évek elején. Mint százfőhadnagy vett részt a forradalomban s vitézül harcolt Bem apó oldalán. — A szabadságharc leverése után sokáig kellett bujdoskolni az osztrák hatalom üldözői elől. Szép családja maradt a nemes életű derek embernek, kiknek mély gyászában a tisztviselők nagy serege osztozik. Tegnap délután 5 órakor ment végbe a temetés az elhunyt Miklós utczai saját házától óriási részvét mellett. A jó öreg honvédek egyenruhában jelentek meg gyászfátyolos zászló alatt. K. Tóth Kálmán mondott fölötté megható szép imát. Áldás legyen a vitéz szabadsághős s munkás polgár emlékezetén.

A család által kiadott gyászjelentés a következő:

Legmélyebb fájdalomtól lesújtva tudatjuk felejthetetlen ferjem, édes jó atyánk, nagyatyánk, hű testvér, após, sógor, agybátyánk és áldott emlékü jó rokon néhai Knotti Kovács Imre nagyméltóságú gróf Károlyi Alajos ur ő exellenziájára mágócsi uradalmanak ny. főtisztje, 48 as honvédhuzár főhadnagy, életének 72-dik évében, 10 évi súlyos szenvedés után folyó hó 13-dikán délelőtt fél 12 órakor, történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 15-én vasárnap délután 5 órakor fognak Miklós-utca 16. számú házuktól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után, a Kossuth-utczai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtől elre az elhunyt rokonait, jó barátait és a résztvevő közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1900. július 13. Banatos neje: Özv. Knotti Kovács Imrené szül. Lukacsay Huiray Berta, gyermekei: Knotti Kovács Ilka férjével Novák Károlyival; Knotti Kovács Margit férjével Matulai Miklóssal; Knotti Kovács Béla. Unokái: Novák Ilonka és Tibor; Matulai Bert és Miklós; Unoka huga: Derecskey Mária; Unoka öccse: Derecskey Mihály; Testvérei: Özv. Szatmári Ferenczné, özv. Dobray Sándorné; és Kovács Ferencz; Menye: Özv. Knotti Kovács Istvánné; Sógornője; özv. Knotti Kovács Sándorné; számos közeli és távoli rokonok nevében is. Áldott legyen emlékezte!

* **A bécsi posta Louger szolgálatában.** A bécsi postahivatal is szolgálatába állott immár a legújabb Lueger-stiklinek. Ezt bizonyítja egy Bécsből Bpestre visszaérkezett levél, a melynek borítékát egy olvasónk küldte be hozzánk. A boríték hátlapján a bécsi postának következő megjegyzése volt:

»Annahme wegen Porto verweigert.« Előpedig piros tintával olvasható a posta következő irányítása:

— Retour Ofen-Pest!

A levél visszérkezett Bpestre. És a bpesti postahivatal még behajtotta az osztrák posta javára a két fillér pótdíjat is. Szóval a bécsi arcátlanságot előzékeny készséggel viszonzotta ezuttal Budapest.

* **Műkedvelő előadások.** Egy nagyobb részt a főiskolai ifjúságból alakult műkedvelő társaság aug. 5-én a Margitban előadást rendez a népkönyha javára, mely alkalommal színre kerül «Viola, az alföldi haramia.» A darabot Nagy József rendezi, a főbb szerepek is mind jó kezekben vannak. Előadás előtt Mad. Gyula előadja Somló Sándor Yorick című költeményét. — Ugyancsak augusztus havában egy iparos ifjakkól álló műkedvelő társaság a «Czigány»-t készült előadni, a helybeli Kossuth-szobor alapjára.

* **Betörök szüretje.** Debreczenben java részben lelagyott a szőlő, de azért javában folynak kertjeinkben a szüretetek, i. e. a betörő urak szüretének. Zavartalan munkájokban már egész a kedélyességig mennek. Betörnek a nyári lakásba, ellopnak minden ellophatót s aztán egész kényelmesen végig fekszenek a divanyon s ott alusz-zák ki magukat. Természetes dolog, hogy munka után édes a nyugalom. A Szechenyi-kerti betörések egyik érdekese jelenete került ma a rendőrség elé; a Sik örökösök pajtáját felörték pár hét előtt s többek között elvitték a kamara kulcsot is, amit a károsult csak ma tudott meg, mikor a kamarába akart menni, de nem volt a kulcs sehol. Lakatossal nyitatta föl a kamrát s képzelhető meglepetése, mikor egy biziklit látott a hordók tetején. A gazemberek ide rejtették a lopott portékát. — Igazolt tulajdonosa már át is vette a hetek óta keresett kerékpárt.

* **Koryniczán nyaraló Debreczeniek.** Mint Koryniczáról értesítik lapunkat, ott időznek Debreczenből a következő vendégek: Roncsik Lajos ténacsnok, Kertész Mihály és neje, David Mihály ev. ref. tanító, Harangi Balint nejevel, Czegléd Gyula nejevel, Szikszay Lajos egész családjával, Viárius Imre postatiszt feleségével, Mayer Emil gözmalmi igazgató nejevel és fiával, és Simonffy Emil zenede-igazgató.

* **Betörés.** Fridvaiszki Rezső borbély lakásába tegnap délután betörték s 96 frtnyi készpénzt elvittek. A betörőnek, ki egyebet nem bántott csak a készpénzt vitte el, a helylyel ismerősnek kell lenni, mivel éppen azt az időpontot választotta működésre, mikor egy lélek sem volt a háznál s csakis azt a fiókot nyitotta ki, a melyekben a pénz áll. A rendőrség a tettest nyomozza.

* **Falb időjósása.** Falb, a híres időjósó tényleg nem tévedett jóslásában július hóra nézve. Időjósó könyvecskéjében e hónapra meglehetősen áthatatlan és barátságatlan idő van bejegyezve és a mint tapasztaljuk, — sajnos — eddig igaza is volt. Falb július hó első felének hőmérsékletét mélynek, a második felét rendeznek mondja. A hónap 2-dik felében számtalan zivatart és az utolsó héten országos esőt helyez kilátásba. Augusztusra nézve Falb azt állítja, hogy rendez hőmérsék magasságot nem is fogja elérni. A csapadékoknak legfőjebb, mint országos esőknek szabad csak fellépni és különösen csak a hónap második felében. Falb, mint kritikus napot — jul. és aug. 10—25-ikét. A mit Falb jul. első felének barátságatlan időjárásáról előzetesen mondott, az tényleg be is következett. Nagyon kellemetlen volt a nyaralókra, ha a további jóslásai is találnának; — majd meglátjuk, igaza volt-e.

* **A fekete Patti.** Angelotti orfeumában tegnap este Miss Jeannie Bisoph szerezcsen énekesnő lépett fel. A kiváló énekesnő nagy szenzációt csinált. A fekete énekesnő elegáns koncert énekesnői toleiben lépett a pódiumra. Tiszta csengő hanggal énekelt, végül egy magyar dalt is előadott — természetesen szerezcsen dialektussal. A ki kíváncsi erre a szenzációs számra ne mulassa el megnézni Angelotti orfeumát.

* **A ki olcsón akar venni borból** pénz, sziva és dohány tárczát, sakk, dominó, sétatot valódi ezüst és ébenfából, dohányzó készleteket, esernyő önműködő zarral, valamint mindennemű dohányzó eszközöket, tajtek pipák, szipkák, száraz rendkívül nagy választékban Schwartz Dániel dohányzó eszköz különlegességi üzletében a Bika alatt.

Egy igazi püspök.

— A „Debreczen“ tudósítása. —

»Istennek dicsőítése főképen a tiszta és kölcsönös szeretetben nyilvánul.«
»A békés egyetértés javulását szivemből óhajtom és remélem.«

Egy beszédből kaptuk ki ezeket a sorokat. A ki pedig a fenkölt gondolkozásra, igazi keresztény lelekre valló szavakat mondá, nem volt valami radikálisan liberális pártfőnök, hanem a szepesi püspök, ezernyi ezek lelképásztora.

Mint nemes érczből öntött harang tiszta csengése, úgy szárnyal az ég felé törekedve, a lelkekbe áhitatot és szeretetet plántálva, nemes szózata végig az országon. Bizalmat és reményt kelt mindazokban, akik az egyéni érdekeken alapuló felekezeti torzalkodásokban ijesztő veszedelmet látnak, a melynek elviseelésére nincs elegendő ereje az országnak.

Minden időben örvendetes hatást keltett volna egy magas állású egyházi férfinak ilyen nyilatkozása. De a mai viszonyok közt Szemrecsányi püspök beszéde tett-számba megy. A mikor annyi a spekuláns, aki az emberek gonosz indulataira számít, annyira a ravasz fondorkodó, aki a maga egyéni haszna kedvéért ezernyi ártatlan embert kész rombolásba dönteni, amikor a középkor kegyetlen és perfid babonáinak feltámasztásával viszályt és gyűlölködést keltenek e haza polgárai közt, akkor százszoros köszönet és elismerés illeti meg azt a férfit, aki bátran szembezáll a farizeusok seregével, akik nem átalják a Megváltó szavát: Szeresd felebarátodat! megszentégtelenítő változtatással ekként hangoztatni: Gyűlölő felebarátodat!

A bércezes-völgyes vármegyékben különös makacssággal folytatják aknamunkájukat a népi párti agitátorok. Egyik gonosz praktikájukat, a nemesztói vérvadát, csirájában pusztította el ez az igazi püspök, népének hű pasztora s ezért mondtak neki köszönetet.

De köszönet illeti azokat is, akik a buta és gonosz ragalmat terjesztették. Ők ugyan a gyűlölködés és pusztulás démonát akarták ezzel előcsalni s ime! fölidézték a Béke és Szeretet angyalát, a melynek szárnyacsatogása elől megrádatan bujnak a baglyok sötét odúikba.

Mindő számalmas és fölemelő, az Igazságból és az Eszmébe vetett hitet megerősítő látvány: a gonoszok, akik akaratauk ellenére jót cselekedtek!

Szemrecsányi Pál szepesi püspök, ki napok óta időzik Árva-megyében, tegnapelőtt kör-utjában Árva-Nagyfaluban érkezett, hol a püspök délután fogadta az alsókubini izraelita hitközség köldöttségét, valamint a városi képvisleletet, előbb Horovic főrabbi és Reichler hitközségi másodelnök vezetése mellett. A főrabbi a püspökhöz intézett beszédjében ezeket mondta.

»Ez az igaz vallásos szeretetnek nincs kiötése, nincs fentartása, nincs feltétele és nincs határa, nincs mértéke, nincs vége. Ennek a fenséges eszmének állottak szolgálatában mindenkor a nagy szellemnek s ez illeti a prófétákat, és foglalkoztatta a bölcséket és tubósokat és ennek terjesztéséért és diabolrajutásáért küzdött Méltóságod is, a ki a felekezeti szűkörségén túl emelkedve, az emberiség és kegyesség szent érdekei hordozza nemes szivén.

Fogadja ezért méltóságod mély hódolatunk nyilvánítását és engedje kérem a kegyelem istenét, közös mennyei édes atyánkat, hogy az isteni bölcsesség visszfénye és leggazdagabb áldása nyugodjak mindig Méltóságod fején s tartson meg minket tovább is kegyes jóindulatában.

A főrabbi beszédét áldással végezte. A püspök a főrabbinak hosszabb beszéddel válaszolt, melyben többek között ezeket mondta:

Mélyen érzett hálával fogadom igen tisztelt szónokuk meleg üdvözlését. Csak kötelességem volt az, mit tettem, midőn az egyházmegyémbeli paptársaimat valamint a hívőket nyugalomra intem és midőn megakadályoztam, hogy a néptömegek tévedése nagyobb mérveket öltönn. Nagyon örülök az urak megjelenésének és üdvözlésüket hazafias és vallásos érzelmekkel viszonzom. Hisz önök is olyan vallásból nyerik lelkesedésüket, amely a mi hitünknek is alapját képezi.

Egy forrásból meritünk és egy cél felé törekszünk és ez istenhez való vágyódásunk. Istennek dicsőítése közös törekvésünk marad és ez legelőször és főképen a tiszta és kölcsönös szeretetben és becsülésben mutatkozik. És ha ezen tekintetben még mindig észlelhetők bizonyos elöitéletek, akkor önöknek tovább kell törekedniük arra, hogy vallásukhoz ragaszkodva a magyar nemzeti állam ügyét minden erejükkel előmozdítsák. Ezen szellemben neveljék gyermekeiket és a békés egyetértés ez által javulni fog, amit én szívből óhajtok és remélek. Még egyszer köszönöm tisztelt polgártársaim szíves megjelenésüket.

Színház.

Szinigazgató — tanító.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Rakodczay Pál szinigazgatót, a kapuvári polgári iskolához segédtanítóvá nevezte ki.

Rakodczay Pál

A ki a magyar vidéki színjátszás legutolsó évtizedének történelmét megírja, ennek a névnek külön lapot fog szentelni. És megírja azt, hogy Melpomene ó nagysága csuf kacérságot üzött ezzel a naivan hívő művészlélekkel. Frivol szerelme csak addig tartott, míg benne vájkálhatott ennek a derek embernek gazdag zsebeiben. Vagy talán majd úgy írja meg, hogy nekünk kiálhatatlanul erősösös jó vidékieknek inkább való Feld Matyas ur irodalmi remekelése, mint bizonyos Shakespeare nevű poéta, aki századokkal ezelőtt összefirkált nébány darabot, némelyek szerint elég ügyesen. Hiába a czoboly premes Molnár apát igazat a valóság bizonyítja legjobban.

Ez a derek ur ugyanis legutóbb ki-sütötte, hogy ez a bizonyos Shakespeare nevű egykori komédiás és firkász gyalázatosan erkölcstelen dolgokat táskolt itt-ott össze munkáiban.

Shakespeare buktatta meg Rakodczay Pált, az a Shakespeare, kit ó fogékony lelke minden melegével és rajongásával szeretett, imádott, az a Shakespeare, ki a mai közönségnek nem kell.

Az utolsó évtized magyar szinigazgatói közül alig indult még egy oly nagy tudással készülttel utjára, mint Rakodczay Pál. És e mellett gazdag volt, vagyonos, a fővárosban több nagy bérpalota tehermentes ura. Egyike volt a legkivalóbb legintelligensebb magyar színészeknek. Nagy, gazdag ismereteivel nem állt ugyan arányban, műveszi arravalóága, de az újabb generáció ismertebb tagjai ó nevelte gondval, szeretettel, az ó védő szárnyai alatt tehetségük biztos uton fejlődött, formálódott. Eredetben tanulmányozta Shakespeare-t, Molière-t. Nala mindig a művészet nemes célja volt a vezető s nem a rideg üzleti érdek. Ennek az embernek valami gyermekesen naiv hite volt, felszerelte közönségünket a görög amphiteatrum közönségével.

Vidéki szinigazgató meg eddig nem aldozott annyit Shakespeare-t, mint ó. Ezzel vált ki valamennyi kollegai közül. Hite hogy miként ó, mások szintugy értik, lelkesednek az avon hatyuért. — S bár izzó ambíciója mindenütt csak közönyre lett, nem vette észre addig, míg a talajt teljesen el nem veszte lábai alól, míg a művészet gyomra fel nem emészté vagyonát egészen. Hét év előtt Budapesten akart színházat építeni, de a tanács nem adott neki erre engedélyt és azóta a fővárosban is letűnt a nagy britt költő napja.

Melpomene egyre ott járt mellette, szenvedélyes szavaival megkábítá e rajongó hívót, de a halhatatlan istennő csak úgy bánt vele, mint egy közönséges kokort a szeretőjével: mikor a zsebe kiürült, cit hagyta az u szélén elzúllott reményeinek nagy keserűségével. E költői lelkű direktornak volt hite a művészetben, szent és tiszta

hite, volt ideálja, amely után sóvárgó epekedése örökre kielégítetlen maradt. Az ideál csak röptében tűnik fel a földön, ha meg akarod ragadni, már tova illant s szívedben csak szüntelenül égő sebét hagyja, melyet rajtad pillantása ütött.

A hogy a szinpad hazug, festett világának oszlopai összeomlottak ez ember feje fölött, maguk alá temették hitét, reményét, gazdagságának utolsó foszlányát, nem maradt neki egyéb a keserű csalódásnál. És mikor a romhalma összevisszaságát nézte környező szemekkel, fojtogató zokogással, valami kemény tárgyba ütökött keze, a hogy szívére nyomta azt. A régi, a nagy tárcza... Forgatta a kis rete-zeket benne, üres volt minden fiókja, puszta, kopott. — Oda akarta dobni összedőlt, szetzúllott világának romjai közé és már kinyujtá karját, mikor valahol a legutolsó reteszbl valami kis tehérség villant elő, Mohón kíváncsiszkodott, mi lehet az. A tanítói diplomája volt...

Pilláin könnyek csillogtak, hogy elnézte a félig már megsárgult papirt s rajta a szép formás betűket, elsötétült lelkebe az új reménynek egy halvány sugara világitott be:

— Nevelni fogok közönséget.

És most a katedrálról fogja hirdetni a köllészetet, igézetet, varazslatos nagy szavakkal beleviszi rajongását a serdülő gyermekek lelkebe és gyakran sirni fog, ha eleje tűnik e mult, de a jövőnek új reménye balsamot önt majd a régi sebekre.

Gószán.

Husz évi szenvedés és küzdelem.

Küzdeni a sors és a csapások ellen néhez, de küzdeni a testi fájdalommal husz éven át, a legborzasztóbb kín és a létező legnagyobb és leginkább gyöngítő szenvedés. Végtelen sokan szenvednek így és igazán csodálatos, hogy még akad ily körülmények között olyan energia, a milyenről itt megemlékezünk. Wonder Mari asszony Bécsből (Kimbergerstrasse 43.) csodálatos példát nyújt a szenvedés ellen kifejtett ellentállásról. Levele a legmegkapóbb bizonyítéka a bátorságnak és eltökéltségnek.

Boldog vagyok, — írja — hogy felhasználhatom ez alkalmat hogy a Pink-pilulák jóságáról s reám gyakorolt bámulatos hatásáról nyilatkozhatok. Huszonegy év óta borzasztó főfájásban és idegfabban szenvedtem, melytől nem tudtam szabadulni. Gyakran elállt a legegzetem s oly heves szívdobogásom volt és oly gyenge lettem, hogy a felgyógyuláshoz semmi reményem se volt, jóllehet sokféle módot megkísérlettem. A véletlen, egyik barátom által néhány doboz Pink-pilulához juttatott és bár már semmiben se bíztam, használtam a pilulát. Az eredmény nem sokára bebizonyította jóságukat, mert lelkii-meretes használat után, ily hosszú szenvedés után teljes gyógyulást éreztem. Mindenkin k ajánlom a pilulákat és önt felhatalmazom levelem közlésére.

A Pink-pilula az idegek legjobb helyre-állítója, vér-leghatalmasabb előállításja; meggyógyítja, mint számtalan példa bizonyítja a verszegénységet, az idegességet, a reumát, a neurasténiát és minden gyöngeséget.

Kapható minden gyógyszerárban, valamint a magyarországi főraktárban **Török József**, gyógyszerésznél, **Budapest, Király-utca 12.** doboza 1 frt. 75 krért, vagy 6 doboz 9 frért.

KÖZGAZDASÁG.

A biztosítás reformja.

(1.) A biztosítás régóta váradó reformját az igazságügyminiszter tudvalevőleg egy törvényjavaslat keretében akarja megoldani, melynek tervezete már at is ment a különböző szaktanácskozasok retortáin. — A kérdés sürgős megoldásának szükségét mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy míg minálunk a biztosítást a törvényhozás még nem szabá-

lyozta, addig, különösen Angliában és Németországban rég tullestek ezen a kérdésen, és kellő mederbe szorították vissza azoknak a külföldi biztosító-társaságoknak működését, melyeknek az illető országban díjtartalékuk nem volt.

Most, hogy a reform végleges megoldás felé közeledik, nagyon természetes, hogy az érdekelte társaságok minél többet meg akar-nak menteni abból a szabadságból, melyet az állami ellenőrzés teljes hiánya miatt élveztek Magyarországon. Az állami felügyelet elvetél való idegenkedést nagyon is természetesnek találjuk és értjük azt a rettegést a biztosító-társaságok részéről, melyet az állami biztosítási hivatal keltene, ha olyan hatáskörrel ruháztatnék fel, mint Németországban, a hol e hivatalnak közvetlen rendelkezési joga van, s nemcsak felügyel, de itélkezik is. E rémhírrel szemben hangosan apeálnak a magyar liberális iradiciókra, melyekkel ellenkeznek a hatáskör illetően megállapítása.

Ez idegen tiltakozásoktól meglehetősen elüt az ó nyugodt hangjával Ormódi Vilmos-nak, az első magyar általános biztosító társaság vezérigazgatójának emlékirata, a melyet a biztosítási reform tárgyában az igazságügyminiszternek beterjesztet. Ebben siet mindenek-előtt az állami biztosítási hivatal hatásköré-nek megállapítására nézve jó tanácsokkal szolgálni a miniszternek. Emlékirata e pontjának megokolása igazán szerencsés. Utal ugyanis arra, hogy ha a hatáskör kiterjed a felügye-letre vadra és iteletrre is, az a hivatalnok, a ki nálunk mindig a politikai befolyások ha-tása alatt áll, az egyes politikai áramlatok érvényesülése esetén alig tudna teljes objek-tívással eljárni. Így, ha a politikai áramlatok a szövetkezeti biztosítás eszméjének kedvez-nek, mindenesetre törekednének érvényesü-lésre a befolyások a részvevőtársulati bizto-sítók ellen, viszont okvetetlenül elő érbe lép-nének az ellenkező törekvések, ha a politikai áramlatok előfordulnának a szövetkezeti ideál-tól. Ezzel szemben kívánja, hogy a független bíróság kezében maradjon továbbra is a ren-delező és i élkező hatalom, míg az állami felügyelő hivatalnak rendeltetése csupán az legyen, hogy a biztosító arsua'ok üzletvitelét ellenőrizze, a hibákra a bíróságok figyelméz-tesse és a vádhatóságot képviselje a biztosítási ügyekben a törvényszék mellett. Elismer-jük, hogy a maga szempontjából helyes az okoskodás, de mégis sok szó férhet hozzá. Állami hivatal felállítani rendelkező jogkör nélkül, csupán statisztika-szer ppele és meghagyni a törvényszék kezében azt a hatáskört, a melyet becsülete! ugyan, de még sem jól föl-tött be: olyan felmunka volna, hogy sajnál-nók érte az állambáztartásunk költségvetéséből ez új hivatal felállítására eső összegot. Hanem igenis, kívánunk egy erős, független felügyelő hivatal, mely ellenőrzi a biztosító-társulatok üzletvitelét és egész működését és az itelkezés kivételével rendelkező joggal bír. Meg kívánjuk hagyni az itelkezést a bírósá-gok kezében, vegső fokon a kir. Kuriával. Az állami felügyelő hivatal képviselje a másik felet minden esetben, czegitrlést javaslatba hozhat és esetről-esetre véleményt adhat a fenforgó vitás kérdésekben.

Ormódy emlékirata rendre veszi a szak-tanácskozas elé terjesztett törvénytervezet minden rendelkezését, kiterjeszkedve azokra az eszmékre is, melyek a tervezet keretén kívül a megtartott ankét folyamán felmerültek.

Az emlékirat kétségtelenül megfontolásra érdemes munka, melyet valószínűleg figyelem-ben is részesítenek a törvényjavaslat végle-ges megszövegezésénél.

Követeli, hogy a díjtartalék az ország-ban legyen s ez alul a viszontbiztosítási díj-tartalék se képezhesen kivételt, a mit a ma-gunk részéről már évek óta sürgetünk, de sajnós, a tervezetbe tudomásunk szerint nem vették fel. Ez a fináncziális baklövés még megbosszulhatja magát. Minden ország törő-dik a saját polgárai javára vállalt rizikó biz-tosításával, csak mi nem merünk erélyesen föllépni ebben a kérdésben, mert nebán'tvi-rágnak tekintünk minden biztosító-társaságot, mely kegyeskedik Magyarországból is tekin-

télys összeget bekasszálni. Utal Ormódy egy közjogi sérelemre is. Az Ausztriában működő magyar tarsulatoknak az a panaszuk, hogy az osztrák biztosítási hivatal egy sorba helyezi őket az ottani biztosító-társulatokkal és felügyeletet gyakorol e vállalatok magyar üzlete fölött is. Ez a vakmerő tulkapás retorziót követel. Mindenestre megszégyenítő körülmény, hogy ez az állítólagos panasz, melyet Ormódy emleget, eddig még nem jutott köztudomásra Magyarországon, a miből joggal következtethetünk arra, hogy a magyar biztosító-társulatok elhallgatták az osztrák hivatalok illetéktelen beavatkozását.

Az emlékirat többi részében a törvénytervezetet bírálja és alig hagy érintetlenül abban valamit. Az alapszabályok, az üzleti terv, a cégjegyzés, a díjtaralek és annak kiszámítása és megállapítása, a nyereségtartalék, az alapítás és szervezés, az évi mérleg és zárószámadások kérdéseiben hajlandó elmenni addig a határvonalig, a melyen túl Ormódy mint egyik r. t. vezérigazgatója társasága érdekeinek fogva nem mehet. Am mi még sem tartjuk Ormódy kifejezett álláspontját teljesen kielégítőnek. Lépten-nyomon keresi az utakat, melyeken a biztosító-társulatok a tervezett felügyelő hivatalok ellenőrzése alól kimenekedhessenek. Elnöken tiltakozik az ellen, hogy az állami biztosítási hivatal képviselhesse magát a r. t. közgyűlésein és igazgatósági gyűlésein, mert ettől a társaságok üzleti renoméját félti. Nem tartja keresztülvihetőnek, hogy az esetben, ha az állami hivatal a csődöt a biztosítottak érdekében kikerülni akarja, e vegből a szükséges intézkedéseket hivatalból is megtehesse. Végül rendrevézi a felügyelő hivatal szervezeti és hatásköri tervezetét s azt olyanformán akarja alakítani, hogy csak felügyeleti joga legyen a hivatalnak, de minden egyes egyéb jogot elkobozván, ezt a felügyeletet is ennélfogva iluzorossá teszi.

Ormódy az emlékiratában kétségtelenül rokonszenves vonásokkal ruhazza fel a maga okoskodását, de a mi érzelmeinket megvesztegetnie már nem sikerült. Nem pedig azért, mert a közönség érdekei közelebb allanak a szívünkhöz, mint a biztosító-társulatok érdekei. Határozottan megköveteljük a legmeszebb menő felügyeletet a biztosító-társulatok fölött, a melyeknek nagyrésze külföldre viszi a magyar pénzt, nálunk gazdagodik és gyűjti a díjtaralek milliódit, de mégis idegenek a haza határai között.

Soha sem lehet meg a kellő biztosítékunk arra, hogy e külföldi részvénytársaságok melyik pillanatban élnek vissza ezzel a bizalommal. Bármennyire méltányoljuk is tehát Ormódy ur emlékiratát és annak konziliáns okoskodását, az ötven százaléknyi engedelmekkel melegegedve nem vagyunk s van okunk hinni, hogy a tradicionális liberalizmusra való apellálás nem fogja megtevesztetni a törvényhozást sem, mikor alkalom fog adni arra, hogy korlátokat állítson fel a külföldi biztosító-társulatok számára.

CSARNOK.

Magda.

Regény egy kötetben.

Írta: Sipos Béla.

(Folytatás.)

Délután már mind a hárman Székváron voltak. A gyorsvonat abban az időben érkezett, a mikor három különböző irányba is indul a vonat a székvári állomásról. Mozgalmas volt a pályaudvar. Gömbölyű ur a színigazgató alig látta rájuk majd kiadta lelké: a nagy keresésben.

Az indulóház előtt türelmetlenül csatlóztatta patáját Vas szép szürke négy lova. Egész sereg bámulója akadt a remek állatoknak, a mi láthatólag jól esett az öreg kocsisnak Vas kipróbált hűségű Janosának.

— Csak már jöjné a méltóságos ur gon-

dolta magában türelmetlenül Ezeket a táltosokat nehéz egy helyen tartani.

Nem sokára azután kilebbent Magda az indulóház főbejáratán Rubáját kaczerán fel fogva apró lépésekkel ment a fogat felé. Ismerte a kocsis, a négy szürkét még székvári primadonna korából. A podgyászait Szalánczy gondozására bízta, Vassal ült be a kocsiba.

— En majd utamatok megyek, kiabált a buzgó utrendelő, csak menjetek a Csillagba.

Félóra múlva az egész Székvár tudta, hogy Cser Magda megérkezett. Természetesen tisztában volt azzal is mindenki, hogy a vendégszereplés a főispán műve. A székvári aranyifjúság örült is nem is Magda megérkezésének.

— Mi hasznunk van az egész felfordulásból. Az öreg Vass úgy sem enged halandó embert közel be sem, Statisztálni pedig kioké van kedve? Szerelmes vén kakas a főispán még most sem nőtt be a fejelágya.

Kaszinóban, cukrázdában Magda volt a beszéd tárgya. A székvári urak azonban minden összebeszélés nélkül, csudalatos egyvertelműséggel hangosultak, hogy egyáltalán nincsenek elragadtatva a pesti művészok kegyétől, leereszkedésétől, s ha el is mennek a színházba hűvösen viselkednek „Magda nagy-ám” iránt. Mikor pedig estefele Szalánczy is felnevezett a kaszinóba, s nagyhangon hirdette, hogy a vendégszereplés az ő érdeme, s színté parancsolóan adta ki a jelszót:

— Aztán tüntetés, ováció, virág legyen elég! még a pénzügyi titkár is, a ki pedig valamikor feleségül akarta venni Magdát kijelentette:

— Csalódik Szalánczy ha azt hiszi hogy mi beugrunk neki meg a főispánnak, s ünnepeleljük majd Cser kisasszonyt.

Igaz, hogy a titkár ur és barátainak előkészülete az udvariasság szempontjából sok kifogás alá eshet, de hát ők, a székvári társadalom mozgótag elemei, a bálók, a majálisok kipróbált rendezői csak nem engedhetik meg, hogy két öreg majom dirigájon színházi tüntetés-k dolgában.

— Csinaljak ők, ha lehozták — mi tölünk ugyan nem kap virágot.

XXI.

Mikor Déri másnap felebredt, meglepődve látta hogy az asztalra hajtott fővel a ud, egész éjjel. Hirtelen felugrott. Fajt minden tagja. Az izgatott est után nem pihente ki magát ennek a visszahatását érezte.

Hirtelen bement a fürdő szobába. A másik percben már a zuhany alatt állott s élvezettel hullatta magára az üde hidegvizet. Felöltözött, kocsiba ült, a színházhoz kajtatott. Felment a színpadra. Az előcsarnokban elsőör is a próba tablat nézte meg, Magdának nem volt e délelőtti próbája. Épen kocsijára akart felülni, hogy Magdahoz menjen, mikor az igazgató elcsipte, s a színház oszlopai mögé vonszolta.

— Csak hogy találom kedves Déri keresem már három napja, fontos közlendőm van önnek.

— Sajnálom direktor ur, de Cser Magda oly sürgős megbízást adott, a melyet még ebben az órában elkell végeznem, pedig már háromnegyed 10.

— Sürgős megbízást? Hisz Cser Magda ma délelőtti gróf Vassal meg Szalánczyval Székvárra ment vendégszerepelnit!

— Déri majdnem elszedült az igazgató szavaira.

— Lehetetlen, hisz tegnap este készítem vele, s egy szóval sem említette hogy ma utazik!

— Már pedig elutazott. Kilencz órákor bajtattak ki a keleti pályaudvarhoz láttam őket.

— Bizonyos ebben igazgató ur?

— Egészen bizonyosan tudom!

— Akkor bocsanat sietnem kell.

Kiszabadította magát az igazgató kezéből s kocsijához rohant. Megmondta Magda lakását, s ráírvit a kocsisra hogy hajtson gyorsan.

— Az igazgató bámulva meresztette szemét Dérire. Szólni akart neki, de míg hang jött a torkára, a bérkocsi a másik utcában járt.

— Ez a fiu tisztára megbolondult. Oda akartam neki adni egy most vásárolt francia operettet lefordítani, s elszalad tőlem, mi az ördögért indult fel azon, hogy Gser Magda Székvárra ment vendégszerepelnit.

Dörmögve ment fel irodájába, s még ott is sokáig gondolkozott, míg végre kitalálta a dolog nyitját.

Persze én ezt nem tudtam. De hát nem érek rá primadonnám szívügyeit nyilvántartani.

Folyt. köv.

Nyilt-tér.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-FORRÁSUNK

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, más részt mert **dus szénsavtartalmánál fogva specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése** ellen. Ehez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes **hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer.** A már meglevő **gyomor- és bélhurutot** gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek **lázás megbetegedéseinek** pedig **nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító** hatásánál fogva

Kedvelt borviz.

A mohai Agnes forrás kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

es. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Ö | Pártoljuk a hazai ipart! | Ö

Első debreczeni fésűgyár

Kandia-utca, 15. szám.

Ajánlja a legjobb ökor és bi-valy szaruból készített fésűből dusan berendezett raktárát a n. é. közönség szives megtekintésére. Készít továbbá minden szaruból előállítható tárgyakat a legjutányosabb árak mellett.

Ismét eladóknak megfelelő engedmény!

Ugyanitt egy — a gépkezelésben teljesen jártas — magyar illetőségű szakember azonnal alkalmazást nyer.

Ö | Elsőrendű hazai szakerőktől! | Ö

Ökor és bi-valy szaruból a legmagasabb napi árban megvásárolhatók.

Öcsöb és tartósabb az öntvényeknél.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

A t. szülők figyelmébe!

A német nyelv elsajátítása czéjából Szepes megyei Merényben egy állami tisztviselő özvegye elfogad 1-2 elembe járó fiúcskát a jövő tanévre. Jó felügyelet és barátságos biztositatik. Felvilágosítás Szabó Mihály urnál V. Hunyadi-utca 23. nyerhető. 20.

Nedves falak gyökeres szárazzá tét lét elvállalja valódi természetes aszfalttal Lukács Vilmos beton, cement, tetőfedő és aszfalt vállalata Debreczen, Hatvan-utca 5. 21.

Leány, női kalap üzletben, ki az eladásban és készítésben elegendő ügyességgel és jártassággal bír, azonnal alkalmazást nyer a Párisi Divat Áruházban Debreczen a főpostán mellett. 10.

KÖLCSÖN- ZSÁKOKAT

11.

jutányos díj mellett kölcsönöz, mindenféle új zsákokat és kitűnő vízhatlan ponyvákat olcsón ajánl

Grünberger Ignác
zsák-kölcsönző üzlete
DEBRECZEN,
Baththyányi utca.

Német nyelv elsajátítása czéjából a Szepességen egy előkelő családnál egy vagy két fiúcska iskoláztatás és teljes ellátásra szerény díjazásért felvétetik. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal. 12.

Azuj huszár kaszárnyával szemben a Csapo utca végen tavaly épült lakóház üzletnek, korezmának alkalmas, azonnal berbe vehető, vagy megvásárolható. Felvilágosítást nyújt Fejér ügyvéd Piacz utca 43. sz. 19.

R Á T H M Ó R könyvkereskedése Budapest, Haas-palota, ajánlja mindazoknak, kik Párisba, Londonba, a Continens többi nevezetesebb városaiba, fürdőibe, üdülő helyeire (Svajcz stb.) készülnek, a mennyiben léteznek, magyar nyelvű, de különösen nagy választékban francia, angol, német vasúti útmutatókat, Baedeker, Meyer és hasonló utazási kézikönyveket, térképeket, helyi tervrajzokat stb. 1900. évi kiadásokban, továbbá utazási olvasmányt minden nyelven, kis kézi szótárakat és beszélgetéseket, szóval mindazt, a mi a turistát tájékoztatja és szórakoztatja.

Magyar kir. államvasutak.

9570 Rh. sz.
2009

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállítmányok az üzletszabályzat 70. §-a alapján Debreczen állomás teherkiadási raktárában f. évi július hó 23-án d. e. 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen elfognak adni.

az Igazgatóság.

Clayton & Shuttleworth
Vácsi-kört 68. sz.
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest által a legjutányosabb árak mellett ajánljának:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek továbbá járgány-cséplőgépek, lökő-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, számgépjűk, boronák.

"Columbia-Drill"
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kirend. natra ingyen és bérmentve keltetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Lüster köpeny
6 frt.

Ing blous
1 frt.

Őszi kabát, selyem
béléssel 5 frt.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

diszített női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszített
női kalap 3 frt.

Búr kalap
2 frt.

Selyem ernyő
2 frt.